Lieta Nr. C31412910

SKC-137/2017

Civillietu departaments

Latvijas Republikas Augstākā tiesa

SPRIEDUMS

Rīgā 2017.gada 28.jūnijā

Augstākā tiesa šādā sastāvā:

tiesnese referente Anita Čerņavska,

tiesnesis Intars Bisters,

tiesnese Anda Briede

rakstveida procesā izskatīja civillietu sakarā ar VAS „Privatizācijas aģentūra" kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 10.marta spriedumu VAS „Privatizācijas aģentūra" prasībā pret SIA „Tehnoloģiju centrs AM 2" par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] VAS „Privatizācijas aģentūra" 2010.gada 20.septembrī cēla tiesā prasību pret SIA „Tehnoloģiju centrs AM 2" par parāda 1846,30 LVL, ko veido nomas maksa 758,86 LVL, pievienotās vērtības nodoklis 136,58 LVL, līgumiskie nokavējuma procenti 895,44 LVL un komunālie maksājumi 55,42 LVL, piedziņu.

Prasībā un tās papildinājumos norādīts šāds pamatojums.

[1.1] Prasītāja no VAS "Valsts nekustamie īpašumi" 2007.gada 26.jūlijā pārņēma savā valdījumā privatizācijai nodoto valsts īpašuma objektu –

nekustamā īpašuma (kadastra Nr. /numurs A/) sastāvā ietilpstošās ēkas, būves un 99456/102184 domājamās daļas no zemes /adrese/, līdz ar atbildētāju 2000.gada 6.oktobrī noslēgto objekta daļas nomas līgumu Nr. A-28. Starp pusēm 2007.gada 12.septembrī noslēgta vienošanās par līguma grozījumiem.

Nomas līgums izbeigts 2007.gada 11.decembrī sakarā ar nekustamā īpašuma atsavināšanu citai personai (2007.gada 12.decembra nomaksas pirkuma līgums).

[1.2] Atbildētāja neveica maksājumus līgumā noteiktajā apmērā, tādēļ izveidojies nomas maksas, pievienotās vērtības nodokļa un komunālo maksājumu parāds 950,86 LVL.

Atbilstoši nomas līguma 2.7.punktam aprēķināti nokavējuma procenti 895,44 LVL par laiku no 2008.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 14.augustam.

Prasība pamatota ar likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 6.panta trešo un ceturto daļu, 8.panta pirmās daļas 11.punktu, Civillikuma 1587., 1590., 1756., 1759., 1760. un 1765.pantu.

[2] Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 7.maija spriedumu prasība apmierināta daļēji, piedzenot no atbildētājas prasītājas labā nomas maksas 758,86 LVL, pievienotās vērtības nodokļa 136,58 LVL un komunālo maksājumu 55,42 LVL parādu, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 LVL un valsts ienākumos tiesas izdevumus, bet noraidot prasību par līgumisko nokavējuma procentu 895,44 LVL piedziņu.

[3] Izskatot lietu sakarā ar SIA "Tehnoloģijas centrs AM 2" apelācijas sūdzību un VAS "Privatizācijas aģentūra" pret apelācijas sūdzību, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija ar 2014.gada 10.marta spriedumu prasību par līgumisko nokavējuma procentu 1274,10 EUR (895,44 LVL) piedziņu apmierināja daļēji, piedzenot no atbildētājas prasītājas labā procentus 1052,36 EUR (739,60 LVL) par laiku no 2008.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 9.oktobrim un valsts ienākumos tiesas izdevumus 164,05 EUR, bet noraidot prasību par procentu 221,74 EUR piedziņu. Prasītājai atzītas tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 10,5 procentus gadā no piedzītās procentu summas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 431.panta trešo daļu, izbeigta apelācijas tiesvedība lietā, kas ierosināta sakarā ar atbildētājas apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru apmierināta prasība par parāda 950,86 LVL piedziņu.

Spriedums pamatots ar šādiem motīviem.

[3.1] Atbilstoši Civillikuma 1756.pantam, 1759.panta 1.punktam, 1761.panta 1.punktam un 2141.pantam, nomas līguma 2.7.punktam (vienošanās par līguma grozījumiem 2.6.punkts) prasītāja ir tiesīga aprēķināt līgumiskos nokavējuma procentus.

Konstatēts, ka nomas līgums noslēgts līdz 2010.gada 9.oktobrim. Tādējādi līgumiskie procenti piedzenami līdz brīdim, kad beidzis pastāvēt starp pusēm noslēgtais nomas līgums (*Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedums lietā Nr. SKC-644*). Prasītājas iesniegtajā aprēķinā procentu parāda apmērs 2010.gada 9.oktobrī ir 739,69 LVL (1052,36 EUR).

[3.2] Pirmās instances tiesa nepamatoti noraidīja prasību par līgumisko procentu piedziņu, pušu saistību pastāvēšanu saistīdama ar tiesības izbeigšanos prasīt nomas maksu līdz 2007.gada 11.decembrim, kad nekustamais īpašums atsavināts.

[4] VAS "Privatizācijas aģentūra" kasācijas sūdzībā lūdz atcelt apelācijas instances spriedumu daļā, ar kuru noraidīta prasība par procentu 221,74 EUR piedziņu, un nodot lietu jaunai izskatīšanai.

Kasācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa nepareizi piemēroja Civillikuma 1756.pantu.

Senāts 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr. SKC-644 norādījis, ka, prasot piedzīt līgumiskos procentus, tiek izvirzīts prasījums, kas apmēra ziņā ietver prasījumu par likumisko procentu piedziņu.

Tādējādi pēc nomas līguma termiņa beigām bija piedzenami likumiskie procenti 221,74 EUR.

Aprēķinātie procenti nepārsniedz parāda pamatsummu (Civillikuma 1763.pants).

[5] Tā kā apelācijas instances tiesas spriedums daļā, ar kuru apmierināta VAS "Privatizācijas aģentūra" prasība par līgumisko procentu 1052,36 EUR piedziņu un izbeigta apelācijas tiesvedība sakarā ar SIA "Tehnoloģijas centrs AM 2" iesniegto apelācijas sūdzību, kasācijas kārtībā nav apstrīdēts, tas šajā daļā atbilstoši Civilprocesa likuma 434.panta pirmajai daļai ir stājies likumīgā spēkā.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi sprieduma likumību attiecībā uz argumentiem, kas minēti kasācijas sūdzībā, kā to noteic Civilprocesa likuma 473.panta pirmā daļa, Augstākā tiesa uzskata, ka apelācijas instances tiesas spriedums, ar kuru noraidīta prasība par procentu piedziņu atceļams.

[6.1] Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Pienākums maksāt procentus pamatojas vai uz tiesisku darījumu, vai uz likumu (Civillikuma 1756.pants).

[6.2] Augstākā tiesa, piekrītot kasācijas sūdzības iesniedzējas viedoklim, norāda, ka konkrētā gadījumā apelācijas instances tiesa procentu apmēru aprobežojusi ar nomas līguma termiņa beigām 2010.gada 9.oktobrim, kļūdaini uzskatīdama, ka līdz ar līguma izbeigšanos vai termiņa notecēšanu izbeidzas saistība maksāt nokavējuma procentus.

Pēc līguma termiņa notecēšanas prasītājai zūd tiesības saņemt nokavējuma procentus līgumā noteiktajā apmērā, bet nevis likumiskos procentus saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu. Prasība piedzīt līgumiskos nokavējuma procentus aptver prasījumu par likumisko procentu piedziņu (*sk. sal. Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-644*).

[7] Rezumējot izklāstīto, Augstākā tiesa uzskata, ka apelācijas instances tiesas spriedumu, ar kuru noraidīta prasība par procentu piedziņu, nevar atzīt par tiesisku, tāpēc kasācijas sūdzība kā pamatota apmierināma.

[8] Tā kā tiesas izdevumu apmērs ir atkarīgs no apmierināmās prasības daļas, kas var mainīties, izskatot lietu atkārtoti, tad atceļams arī spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 474.panta 2.punktu, Augstākā tiesa

nosprieda

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 10.marta spriedumu daļā, ar kuru noraidīta prasība par procentu 221,74 EUR piedziņu, atcelt un lietu šajā daļā nodot jaunai izskatīšanai Rīgas apgabaltiesā.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese A. Čerņavska

Tiesnesis I. Bisters

Tiesnese A. Briede